

BARNKONVENTIONEN

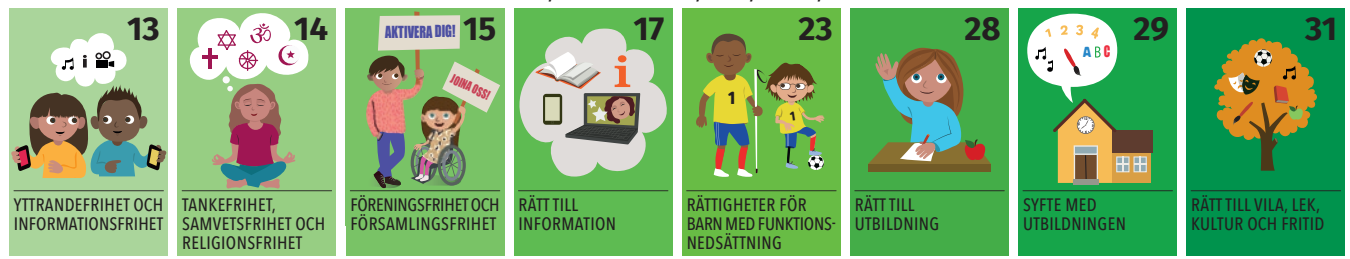
– EN KORTFATTAD VÄGLEDNING

GRUNDEN FÖR BARNETS RÄTTIGHETER

BARNETS FRIHETER OCH RÄTT TILL UTVECKLING, UTBILDNING, LEK, VILA, KULTUR OCH FRITID

RÄTT TILL EN BRA UPPVÄXT

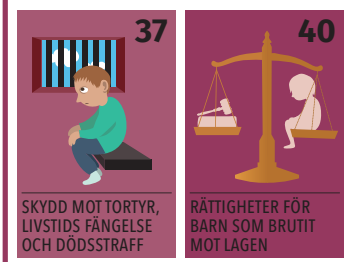
SKYDD MOT VANVÅRD, FÖRSUMMELSE, VÅLD OCH ÖVERGREPP

RÄTT TILL IDENTITET, NATIONALITET OCH URSPRUNG

BARN INOM RÄTTSVÄSENDET

Illustrationer av barnkonventionens artiklar: Tina Landgren
Innehåll, metoder och övriga illustrationer: Susann Swärd

ARTIKEL 1 – ETT BARN ÄR EN MÄNNISKA UNDER 18 ÅR

GRUNDEN FÖR BARNETS RÄTTIGHETER

2

FÖRBUD MOT DISKRIMINERING

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Inget barn ska diskrimineras på någon grund. Vi ska visa alla barn och deras familjemedlemmar samma respekt.

4

ANSVAR FÖR BARNETS RÄTTIGHETER

Verksamheten ska vara barnrättsbaserad i arbetsmetoder och rutiner. Det är ett personligt yrkesansvar samt verksamhetsansvar att prioritera, respektera, skydda och säkerställa barnets rättigheter i vårt arbete. Vi ska se barnet som rättighetsbärare.

3

PRINCIPEN OM BARNETS BÄSTA

Vid alla åtgärder som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Om barnets bästa inte kan genomföras ska kompenserande åtgärder göras för att beslut ska bli så bra som möjligt för barnet.

42

INFORMATION OCH KUNSKAP OM BARNKONVENTIONEN

Vi ska ha kunskap om barnets rättigheter, hur de kommer till uttryck i lagstiftning och hur de kan omsättas i praktiken. Vi ska ha den kompetens som är nödvändig för att på ett rättssäkert sätt kunna omsätta barnets rättigheter konkret och praktiskt.

6

RÄTT TILL LIVET, GODA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR OPTIMAL UTVECKLING

Barn har rätt till liv, överlevnad och bästa möjliga förutsättningar för en optimal utveckling. Vi ser till barnets hela livssituation och vid behov samarbetar vi med andra – med barnet i centrum.

16

RÄTT TILL FAMILJELIV OCH PRIVATLIV

Barns rätt till privatliv ska respekteras. Ingen har rätt att utan laglig grund ingripa i barnets familje- eller privatliv. Verksamheten ska uppfylla lagar och regler kring dokumentation om barnet.

12

ÅSIKTSFRIHET, DELAKTIGHET OCH RÄTT ATT BLI HÖRD

Barn har rätt till delaktighet i beslut som rör dem, både i kontrollen av det egna livet och som del av gruppen barn. Vi ska ta det barn säger på allvar och väga det utifrån barnets ålder och mognad.

41

DEN LAG SOM GER BÄST SKYDD FÖR BARNET GÄLLER

Den lag som ger barnet bäst skydd ska gälla. Barnkonventionen får inte användas för att begränsa andra rättigheter som barnet har genom andra lagar eller internationella rättighetsdokument.

En barnrättsbaserad verksamhet lyfter fram vad som bedöms vara förenligt med barnkonventionens intention. Därefter analyserar vi om det är genomförbart eller inte.

BARNETS FRIHETER OCH RÄTT TILL UTBILDNING, KULTUR OCH FRITID

13

YTTRANDEFRIHET OCH INFORMATIONSFRIHET

Barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter. Barn har rätt att söka, ta emot och sprida information på det sätt som barnet väljer, t.ex. information i tal, skrift, tryck eller i konstnärlig form.

23

RÄTTIGHETER FÖR BARN MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Barn med funktionsnedsättning ska ges förutsättningar för att leva ett värdigt och anständigt liv som främjar självförtroendet och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället på lika villkor. Deras behov av stöd ska beaktas.

14

TANKEFRIHET, SAMVETSFRIHET OCH RELIGIONSFRIHET

Barn har rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Vårdnadshavare ska vägleda sitt barn utifrån barnets ålder och mognad. Vid tillräcklig mognad ska barn ta över beslutsmakten över sin religionsfrihet.

28

RÄTT TILL UTBILDNING

Barn har rätt till utbildning och kostnadsfri grundskola. Högre utbildning ska vara tillgänglig utifrån förmåga. Barn ska ha tillgång till studie- och yrkesvägledning samt uppmuntras till regelbunden närvaro. Disciplin ska respektera barns värdighet och barnkonventionen.

15

FÖRENINGSFRIHET OCH FÖRSAMLINGSFRIHET

Barn har rätt att bilda, ansluta sig till eller gå ur en förening eller organisation. De ska inte tvingas att gå med i en förening eller organisation mot sin vilja. Barn har rätt att träffa andra i fredliga sammankomster.

29

SYFTE MED UTBILDNINGEN

Syftet med utbildning är att utveckla barns personlighet, anlag och förmåga. Barn ska utveckla respekt för de mänskliga rättigheterna, jämställdhet och miljön, samt respekt och förståelse för andra människor.

17

RÄTT TILL INFORMATION

Barn har rätt till information från olika nationella och internationella källor som är bra för barnets sociala, andliga och moraliska välfärd, fysiska och psykiska hälsa, samt anpassad till barnets förmågor och utveckling.

31

RÄTT TILL VILA, LEK, KULTUR OCH FRITID

Barn har rätt till vila och balans i livet mellan förskola/skola, fritidsaktiviteter och sysslor i hemmet. Barn har rätt att utvecklas genom lek. Barn har rätt till fritids- och kulturaktiviteter som är anpassade till deras ålder och behov.

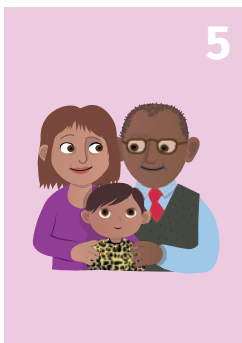
Varje barn har rätt att utvecklas till sitt fulla potential utifrån sina förutsättningar, i sin egen takt och med lämpligt stöd.

RÄTT TILL GODA UPPVÄXTVILLKOR

5

FÖRÄLDRARS ANSVAR FÖR BARNET

Vi ska respektera det ansvar samt de rättigheter och skyldigheter som vårdnadshavare har för barnet. De ska ge barnet lämplig vägledning och råd utifrån barnets fortlöpande utveckling av sin förmåga, så att barnet kan utöva sina rättigheter.

20

RÄTT TILL ALTERNATIV OMSORG

Barn som tillfälligt eller permanent av olika skäl inte kan bo kvar i sin familjemiljö har rätt till särskilt stöd och alternativ omvårdnad. Hänsyn ska tas till barnets etnicitet, religion, kultur och språk, samt till kontinuitet i uppfostran.

9

RÄTT TILL SINA FÖRÄLDRAR UTIFRÅN BARNETS BÄSTA

Barn ska inte skiljas från sina föräldrar om det inte är nödvändigt för barnets bästa. Så länge det är förenligt med barnets bästa har barnet rätt till ett personligt förhållande till båda föräldrarna.

25

ÖVERSYN AV OMHÄNDERTAGNA BARN

Barn som har omhändertagits för omvårdnad, skydd eller behandling har rätt till regelbunden översyn av den behandling som barnet får samt av alla andra omständigheter som rör barnets omhändertagande.

18

FÖRÄLDRARS ANSVAR FÖR BARNES UTVECKLING, UPPFOSTRAN OCH EKONOMI

Om det finns två vårdnadshavare har de ett gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling. De ska låta sig vägledas av vad som bedöms vara barnets bästa. De ska få lämpligt föräldrastöd.

26

RÄTT TILL SOCIAL TRYGGHET

Barn har rätt till social trygghet samt till stöd från samhället om föräldrar eller annan vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser. Hänsyn ska tas till vårdnadshavarens resurser och övriga omständigheter.

21

RÄTTIGHETER VID ADOPTION

Barnets bästa ska vara utgångspunkten i alla beslut som tas i adoptionsprocessen. Adoption får endast ske om det är uteslutet att barnet kan tas omhand av den egna familjen. Ingen ska tjäna pengar på adoption.

27

RÄTT TILL SKÄLIG LEVNADSSTANDARD

Barn har rätt till den levnadsstandard som är nödvändig för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling. Vid behov ska vårdnadshavare få stöd för att klara sitt huvudansvar för t.ex. barnets mat, kläder och bostad.

Alla barn har rätt till goda uppväxtvillkor som är gynnsamma för barnets optimala utveckling.

RÄTT TILL HÄLSA

24

RÄTT TILL BÄSTA UPPNÅELIGA HÄLSA

Barn har rätt till bästa uppnåeliga hälsa och likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård. Det inkluderar fysisk, psykisk och sexuell hälsa, barns levnadsmiljöer samt skydd från våld, missbruk och skadliga sedvänjor.

39

RÄTT TILL REHABILITERING TILL BARN SOM FARIT ILLA

Barn som har utsatts för någon form av vanvård, utnyttjande, övergrepp eller väpnad konflikt har rätt till fysisk och psykisk rehabilitering samt social återanpassning i en miljö som främjar barnets hälsa, självrespekt och värdighet.

RÄTT TILL IDENTITET, NATIONALITET OCH URSPRUNG

7

RÄTT TILL NAMN OCH NATIONALITET

Barn har rätt att så långt det är möjligt få vetskap om sina föräldrar och rätt att bli omvårdad av dessa. Barn ska registreras direkt efter födseln och har rätt till ett namn. Barn har rätt till ett medborgarskap.

22

RÄTTIGHETER FÖR BARN PÅ FLYKT OCH I ASYLPROCESSEN

Barn på flykt och i asylprocessen ska få lämpligt skydd och bistånd samt hjälp att återförenas med sin familj. Om familjen inte kan hittas ska barnet få samma skydd som andra barn som berövats sin familjemiljö.

8

RÄTT TILL SIN IDENTITET

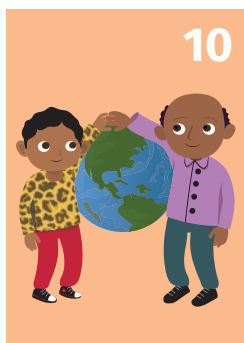
Barn har rätt att behålla sin identitet, inklusive medborgarskap, namn och släktförhållanden, utan olagligt ingripande. Om ett barn berövas sin identitet ska hen få stöd och skydd att snabbt återupprätta den.

30

RÄTTIGHETER FÖR BARN FRÅN MINORITETS- OCH URBEBOLKNINGSGRUPPER

Barn som tillhör ett urfolk, etniska, religiösa eller språkliga minoriteter har rätt att tillsammans med andra medlemmar av sin grupp ha sitt eget kulturliv, att bekänna sig till och utöva sin egen religion och att använda sitt eget språk.

10

RÄTT TILL FAMILJEÅTERFÖRENING

Ansökningar från ett barn eller dess föräldrar om familjeåterförening ska behandlas på ett positivt, humant och skyndsamt sätt och får inte medföra negativa följder för familjen.

Vi ska respektera, skydda och säkerställa barnets rätt till sin identitet.

11

SKYDD MOT OLOVLIGT BORTFÖRANDE

Barn ska skyddas mot olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet. Sverige ska ingå bilaterala eller multilaterala överenskommelser för att bekämpa olovligt bortförande av barn.

34

SKYDD MOT ALLA FORMER AV SEXUELLT UTNYTTJANDE

Barn ska skyddas mot alla former av sexuellt utnyttjande och övergrepp, såsom att förmås eller tvingas att delta i en olaglig sexuell handling, utnyttjas för prostitution eller annan olaglig sexuell verksamhet samt utnyttjas i pornografiskt material.

19

SKYDD MOT VANVÅRD, FÖRSUMMELSE, VÅLD OCH ÖVERGREPP

Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

35

FÖRHINDRA HANDEL MED BARN

Barn ska skyddas genom alla lämpliga åtgärder för att förhindra bortförande och försäljning av eller handel med barn oavsett syfte och form.

32

SKYDD MOT SKADLIGT BARNARBETE OCH UTNYTTJANDE

Barn ska skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och skadligt arbete som hindrar barnets utbildning eller inverkar skadligt på barnets hälsa, samt fysiska, psykiska, andliga, moraliska eller sociala utveckling.

36

SKYDD MOT ANDRA FORMER AV UTNYTTJANDE AV BARN

Barn ska skyddas mot alla andra former av utnyttjande som kan skada barnet i något avseende. T.ex. oetisk medicinsk forskning på barn, samt medias och vuxnas utnyttjande av barn för egen vinning.

33

SKYDD MOT ALKOHOL, TOBAK OCH NARKOTIKA

Barn ska skyddas från narkotika, alkohol och tobak samt andra former av missbruk, både sitt egna och familjemedlemmars. Barn ska skyddas från framställan, transport och försäljning av sådana ämnen.

38

SKYDD MOT VÄPNADE KONFLIKTER

Barn som berörs av en väpnad konflikt har rätt till skydd och omvårdnad. Barn under 15 år (18 år enligt tilläggsprotokollet) ska inte delta direkt i fientligheter eller ingå i väpnade styrkor.

BARN INOM RÄTTSVÄSENDET

37

SKYDD MOT TORTYR, LIVSTIDS FÄNGELSE OCH DÖDSSTRAFF

Barn ska inte utsättas för tortyr, annan grym behandling, bestraffning eller dödsstraff. Alla former av frihetsberövning, gripande, anhållning, häktning eller fängslande av barn ska ske i enlighet med lag, endast användas som en sista utväg och vara för kortast lämpliga tid.

40

RÄTTIGHETER FÖR BARN SOM BRUTIT MOT LAGEN

Barn som anklagas för brott, eller har blivit dömda för en straffbar handling, har rätt att behandlas rättvist och respektfullt, få juridiskt stöd samt återanpassas i samhället. De ska behandlas på ett sätt som beaktar behoven hos personer i deras ålder och hållas separerade från vuxna.

BARNRÄTTSHANDEN

För att lättare komma ihåg barnkonventionens grundläggande principer kan den praktiska metoden "barnrättshanden" skapa minnesregler för hur vi kan utgå från barnkonventionen i beslut som påverkar barn, genom handens olika fingrar och handflata.

PRINCIPEN OM BARNETS BÄSTA (artikel 3)

Symbolen för "barnets bästa" (artikel 3) är tummen. "Tummen upp" är en positiv symbol som associeras till något som är bra (bra-bättre-bäst) eller något att "gilla", dvs. barnets bästa. Genom att göra "tummen upp" bekräftas att något är bra och principen om barnets bästa är att bedöma vad som blir bäst för det enskilda barnet i den situation barnet befinner sig i.

Praktisk implementering

I alla beslut och åtgärder som rör barn ska barnets bästa bedömas och beaktas.

Om det finns flera alternativa lösningar ska den lösning väljas som bäst tillgodoser barnets bästa.

Barnets bästa ska redovisas i beslut för att tydliggöra hur resonemanget har gått kring denna viktiga princip.

Frågor att ställa sig

Utifrån forskning, evidensbaserad kunskap, rådande praxis och vår beprövade erfarenhet, på kort och lång sikt samt utifrån barnets perspektiv:

Vad är barnets bästa för det enskilda barnet / gruppen barn när vi ska prioritera, respektera, skydda och säkerställa barnets rättigheter i detta beslut?

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE (artikel 12)

Symbolen för "delaktighet och inflytande" (artikel 12) är pekfingret. Pekfingret används för att kalla någon till sig, att locka någon att komma och vara delaktig. Pekfingret får inte användas för att uppmanande peka på någon för att med påtryckning få barnet delaktig. All delaktighet ska bygga på att barnet fritt har valt att utöva sin rätt att bli hörd.

Praktisk implementering

I alla beslut och åtgärder som påtagligt och direkt berör barn ska barnet ha rätt att bli hörd. Det barnet säger ska ges vikt utifrån barnets ålder och mognad.

Det är vår uppgift att formulera vad det är som barnet ska uttrycka sina åsikter om, så att det blir tydligt och förståeligt för barnet.

Barnets deltagande ska ske i en trygg miljö. De barn som behöver stöd i form av hjälpmedel eller tolk för att uttrycka sig ska få detta.

Frågor att ställa sig

Hur inhämtar vi barnets / barnens åsikter inför detta beslut?

Vad har barnet / barnen uttryckt för åsikter som berör detta beslut?

Vilken vikt kan barnets / barnens åsikter få i beslutet, med beaktan av ålder och mognad?

Hur har vi dokumenterat vad barnet / barnen har uttryckt?

Hur återkopplar vi beslutet till barnet / barnen?

FÖRBUD MOT DISKRIMINERING (artikel 2)

Symbolen för "förbud mot diskriminering" (artikel 2) är långfingret. Långfingret associeras ofta negativt med "fuck you". Vi använder istället långfingret som en positiv bekräftelse om att alla barn har samma rättigheter och ska mötas med samma respekt och likvärdiga villkor. Vi ger helt enkelt "fingret" åt alla former av diskriminering.

Praktisk implementering

Vi ska visa alla barn samma respekt och alla barn ska mötas på ett värdigt sätt. Inget barn ska diskrimineras på någon grund.

Vi arbetar förebyggande mot alla former av diskriminering och kränkande behandling. Särskild vikt ska läggas vid att ge alla barn likvärdig tillgång till vår verksamhet och våra resurser. Vi ska bidra till likvärdiga villkor för alla barn.

Frågor att ställa sig

? Hur har vi sett till att barnet/barnen inte blir diskriminerade på grund av ålder, kön, religion, politiska eller annan åskådning, etnicitet, sexuella läggning, könsidentitet, könsuttryck, funktionsnedsättning, socioekonomiska förutsättningar, bostadsort eller p.g.a. sin familj när vi tar detta beslut?

ANSVAR OCH PRIORITERING (artikel 4)

Symbolen för "ansvar och prioritering" (artikel 4) är ringfingret. Ringfingret är det finger vi sätter förlovnings- och vigselringen på, och symboliserar ett åtagande, ett ansvar och ett löfte. Vi har ett ansvar att utgå från barnkonventionen i allt vårt arbete. Det är vårt löfte till barnen att vi tar vårt ansvar för att prioritera, respektera, skydda och säkerställa barnets rättigheter på allvar.

Praktisk implementering

Vi ska förverkliga barnets rättigheter inom vår verksamhet genom att vara barnrättsbaserade.

Alla som arbetar i vår verksamhet förstår att det i deras yrkesuppdrag ingår att prioritera, respektera, skydda och säkerställa barnets rättigheter utifrån verksamhetens uppdrag.

Frågor att ställa sig

? Är beslutet förenligt med vårt uppdrag att prioritera, respektera, skydda och säkerställa barnets rättigheter?

? Har vi de arbetsmetoder och rutiner som behövs på plats för att kunna arbeta barnrättsbaserat?

Det är ett personligt yrkesansvar samt ett verksamhetsansvar att prioritera, respektera, skydda och säkerställa barnets rättigheter i vårt arbete med och för barn.

INFORMATION OCH KUNSKAP (artikel 42)

Symbolen för "information och kunskap" om barnkonventionen (artikel 42) är lillfingret. På teckenspråket betyder lillfingret bokstaven "i", och sätts bokstaven "i" inom en ram i en skylt associerar vi automatiskt till ordet "information". Barn och alla inom vår verksamhet ska få information och kunskap om barnets rättigheter som de kan omsätta i sin vardag.

Praktisk implementering

Alla inom vår verksamhet ska ha grundläggande information och kunskap om hur barnets rättigheter ska omsättas praktiskt hos oss.

Det ska finnas fortlöpande information och utbildning som stärker det praktiska barnrättsarbetet.

Frågor att ställa sig

- ? Har vi den information och kunskap som behövs för att prioritera, respektera, skydda och säkerställa barnets rättigheter?
- ? Hur ser vi till att barnet/barnen förstår vad barnets rättigheter innebär relaterat till deras vardag och vår verksamhet?

RÄTT TILL LIVET, ÖVERLEVNAD OCH UTVECKLING (artikel 6)

Symbolen för "rätt till livet, överlevnad och utveckling" (artikel 6) är handflatan. Vi tänker oss barnet sittande i handflatan. Man kan vända och vrida på handflatan för att se barnet från olika håll, få nya perspektiv och se till barnets hela livssituation. Att se till barnets hela livssituation är också att överväga samverkan med andra med barnet i centrum. Samverkan är två handflator som möts i ett handslag.

Praktisk implementering

Vårt arbete att prioritera, respektera, skydda och säkerställa barnets rättigheter ska göras med avsikten att barnet ska få bästa möjliga förutsättning för en optimal utveckling, utifrån barnets bästa. Vi ska se till barnets hela livssituation. Där behov finns ska vi samarbeta med andra med barnet i centrum.

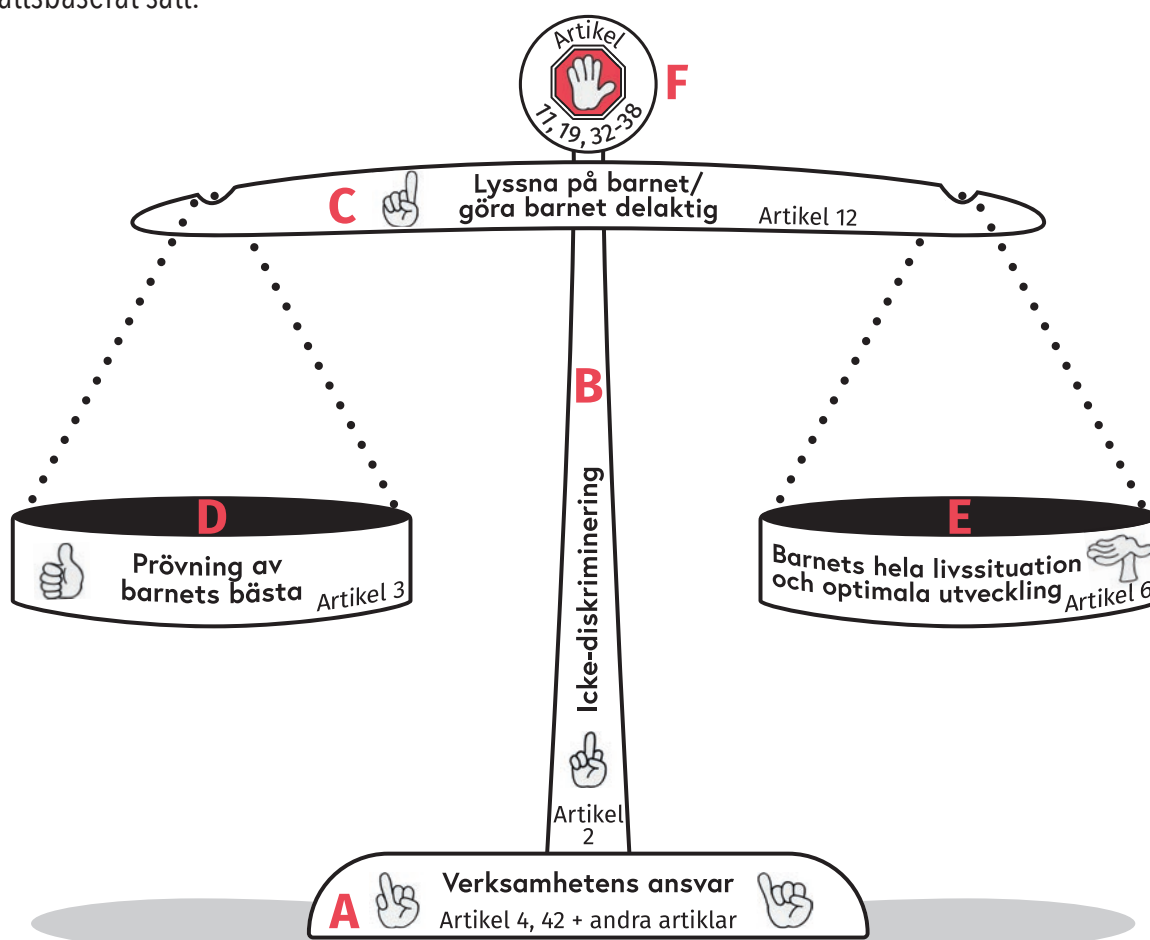
Frågor att ställa sig

- ? Hur ser vi till barnets rätt till livet, överlevnad och goda förutsättningar för barnets/barnens optimala utveckling när vi tar detta beslut?
- ? Vem behöver vi samverka med runt barnet/barnen?

I en bedömning av vad som skapar goda förutsättningar för barnets utveckling måste vi se till barnets hela livssituation och väga in föräldrarnas / familjens förutsättningar och annat i barnets liv som påverkar barnets utveckling.

BARNRÄTTSVÅGEN

Barnrättsvågen visar på relationen mellan olika artiklar och hur man kan tänka på ett barnrättsbaserat sätt.

A. Verksamheten ska stå på en stadig grund där man tar ansvar för barnets rättigheter i beslut som rör barn. Ansvaret ligger hos verksamheten och inte i barnets delaktighet. (Artikel 4 och 42)

B. Verksamheten ska respektera alla barn och får inte utsätta något barn för diskriminering på någon grund. För att barnets rättigheter ska förverkligas måste grundpelaren vara stabil med totalt förbud mot diskriminering. (Artikel 2)

C. Hävarmen poängterar det centrala med att verksamheten ska lyssna på barn och göra barnet delaktigt i beslut som berör dem. Barnens åsikter vägs gentemot principen om barnets bästa och rätten till goda förutsättningar för barnets optimala utveckling. (Artikel 12)

D. Den ena vågskålen handlar om att verksamheten ska beakta barnets åsikter (C) och göra en bedömning av vad som är bäst för barnet. Om barnets bästa inte kan genomföras ska kompenserande åtgärder vidtas för att beslutet ändå ska bli så bra som möjligt för barnet. (Artikel 3)

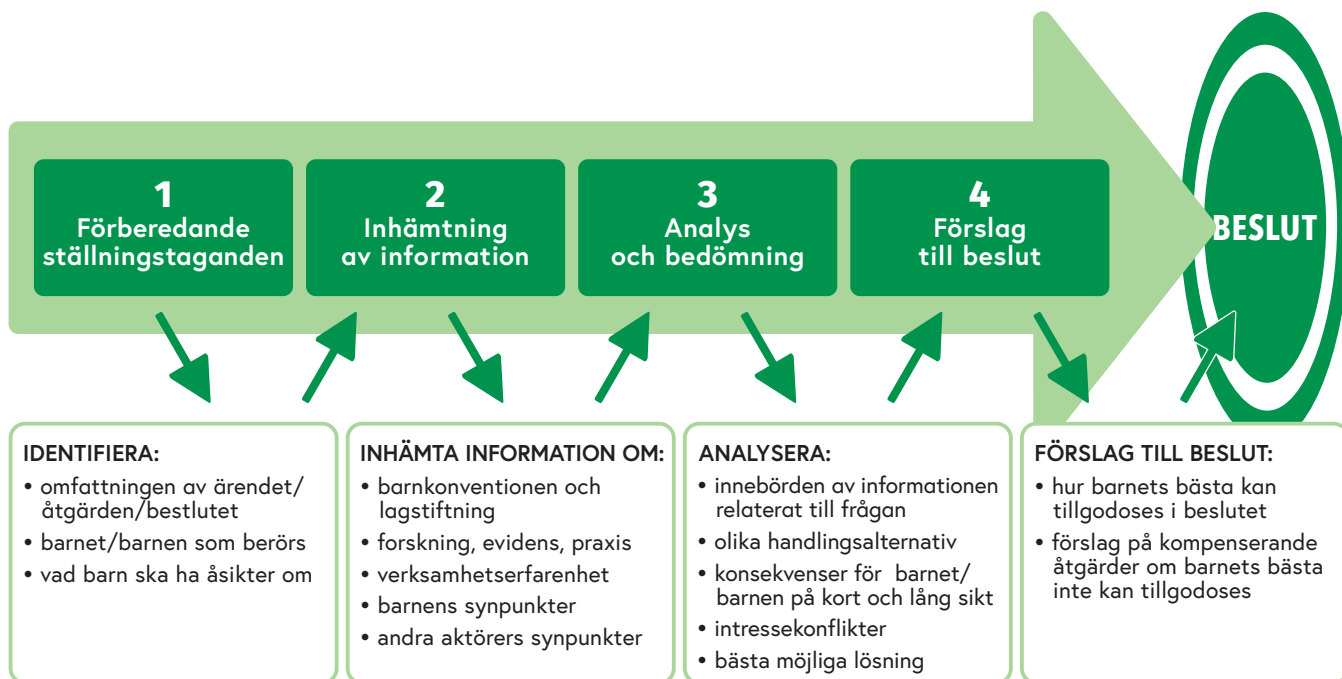
E. Den andra vågskålen handlar om att verksamheten ska hänsyn till barnets rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling och uppmärksamma barnets hela livssituation. Om behov finns inleds samverkan med barnet i centrum. (Artikel 6)

F. Längst upp sitter en knapp som påminner att verksamheten har ett ansvar för att upptäcka barn som far illa. Verksamheten får inte heller fatta beslut som medför att barn far illa på något sätt. (Artikel 11, 19, 32-38)

PRÖVNING AV BARNETS BÄSTA

Vid alla beslut som påtagligt och direkt berör barn ska en prövning av barnets bästa göras.

FN:s Barnrättskommitté har i sin allmänna kommentar nr. 14 lyft fram de perspektiv som bör finnas med när man beaktar och bedömer barnets bästa. De presenteras här i ett exempel på hur prövningen av barnets bästa kan gå till.

Förslag på frågor att använda för att dokumentera prövningen av barnets bästa:

- ? Bidrar beslutet till likvärdiga villkor för barnet / barnen som berörs? Vilka barn riskerar att "hamna utanför"? Gynnas vissa barn på andra barns bekostnad? (Artikel 2)
- ? Hur påverkar beslutet barnets / barnens rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling? Har beslutet negativ påverkan på barnets / (vissa) barns förutsättningar för en optimal utveckling? (Artikel 6)
- ? Vad är barnets bästa enligt forskning, nationella riktlinjer, praxis på kommunal, regional och nationell nivå, vår beprövade erfarenhet, enligt barnet / barnen samt på kort och lång sikt? På vilket sätt har vi tagit hänsyn till barnets bästa i beslutet? Om vi inte kan tillgodose barnets bästa vad gör vi då för kompenserande åtgärder? (Artikel 3)
- ? Vad behöver vi förstå ur barnets / barnens perspektiv för att beslutet ska bli relevant för hen / de? Hur har barnet / barnen varit delaktiga? Vilka åsikter har barnet / barnen som berörs av beslutet lyft fram och vilken vikt lägger vi vid dessa åsikter i beslutet? Om vi inte har inkluderat barnets / barnens åsikter – förklara varför! (Artikel 12)

EN ÖVERSIKT AV BARNKONVENTIONEN

Så här läser du tabellen: Barnkonventionens olika rättighetsområden går horisontellt. De artiklar som går lodrätt är de rättigheter som man ska beakta, oavsett vilket rättighetsområde man jobbar med.

Ett barn är en människa under 18 år (artikel 1)	Rättigheter som rör barnets uppväxtvillkor; föräldraskap, boende, kläder, ekonomi och mat (artikel 5, 9, 10, 18, 20, 21, 25, 26, 27)	Rättigheter som rör bästa uppnåeliga hälsa samt rehabilitering vid trauma (artikel 23, 24, 39)	Rättigheter som rör att utvecklas till ens fulla potential, utbildning, vila, lek, kultur och fritid (artikel 13-17, 23, 28, 29, 31)	Rättigheter som rör barnets identitet och nationalitet, samt barn på flykt och i asylprocessen (artikel 7-9, 22, 30)	Rättigheter som rör skydd mot alla former av vanvård och försummelse, våld och övergrepp (artikel 11, 19, 32-38, 40)
Förbud mot diskriminering (artikel 2)					
Principen om barnets bästa (artikel 3)					
Rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling (artikel 6)					
Rätt till delaktighet och inflytande (artikel 12)					
Ansvar och prioritering av barnets rättigheter (artikel 4)					
Kunskap och information om barnets rättigheter (artikel 42)					
Rätt till privat- och familjeliv, dokumentation (artikel 16)					
Rättigheter för barn med funktionsnedsättning (artikel 23)					
Skydd mot våld och övergrepp, orosanmälningar (artikel 19)					

Ett barnrättsperspektiv innebär att se barnet som rättighetsbärare. Varje barn ska ha rätt till alla rättigheterna i barnkonventionen.